

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 381/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. novembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Ivana Semanová, advokátka spol. s r. o., Masarykova 21, Košice, za ktorú koná advokátka a konateľka JUDr. Ivana Semanová, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 2863/2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júla 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 2863/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Podaním doručeným ústavnému súdu 20. augusta 2018 sťažovateľ svoju sťažnosť doplnil.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v procesnom postavení oprávneného inicioval 3. júna 2016 doručením návrhu súdnemu exekútorovi exekučné konanie na vymoženie peňažnej pohľadávky v sume 17 740 € s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým je notárska zápisnica č. N 148/2011 Nz 27229/2011 spísaná 25. júla 2011 v Notárskom úrade [REDAKOVANÉ], notárky so sídlom v Košiciach (ďalej len „notárska zápisnica“). Po podaní návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor požiadal okresný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd zaslaním výzvy na odstránenie nedostatkov návrhu súdnemu exekútorovi vyzval sťažovateľa ako oprávneného na doplnenie návrhu v časti požadovaných úrokov z omeškania. Právny zástupca sťažovateľa 2. novembra 2016 doručil okresnému súdu doplnený návrh na začatie exekúcie.

3. Sťažovateľ v odôvodnení sťažnosti najmä uviedol:

„Aj napriek uvedenej skutočnosti nebolo ani do dnešného dňa vydané poverenie súdu, ani žiadne iné rozhodnutie vo veci. Po uplynutí viac ako dvoch kalendárnych rokov konajúci súd mal konať, a to už akýmkoľvek spôsobom. Stav, ktorý spôsobil konajúci súd svojou nečinnosťou, má bezprostredný vplyv na vytvorenie právnej neistoty sťažovateľa, ako aj zmarenie jeho práva dožadovať sa zákonným spôsobom uspokojenia svojej pohľadávky, s osobitným dôrazom na celkovú vymožitelnosť pohľadávky. Je potrebné zdôrazniť, že z pohľadu efektívnosti vymáhania pohľadávok voči tretím osobám, každá pohľadávka, ktorá sa vymáha po uplynutí šiestich mesiacov je výrazne menej vymožitelná, ak vôbec.

Opravný návrh na vykonanie exekúcie hol súdnemu exekútorovi doručený dňa 04.11.2016, pričom tento bol zo strany súdneho exekútora zaslaný Okresnému súdu Košice II, ktorý však doposiaľ poverenie na vykonanie exekúcie nevydal.

... S ohľadom na vyššie uvedené argumenty máme za to, že nečinnosťou Okresného súdu Košice II počas takmer dvoch kalendárnych rokov, došlo k porušeniu ústavného práva

sťažovateľa podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na verejné prerokovanie vecí a práva na súdne konanie v súlade s procesnými predpismi, podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.“

4. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol o porušení jeho v záhlaví označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní, aby prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 7 000 € a náhradu trov konania v sume 325,42 €.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

8. Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 48 Er 2863/2016 dochádza k zbytočným priet'ahom, a tým k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

10. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

11. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03).

12. Ústavný súd tiež poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený prietáh v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd už vo svojich rozhodnutiach vyslovil, že „ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (II. ÚS 63/05). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru), sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04 a iné).

13. Z obsahu sťažnosti, jej príloh, ako aj zistení ústavného súdu vyplýva, že v napadnutom konaní bola 17. júna 2016 doručená okresnému súdu žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd výzvou z 25. júla 2016 vyzval súdneho exekútora na doplnenie podaného návrhu v časti požadovaných úrokov z omeškania v lehote 10 dní (oprávnený mal špecifikovať ich výšku a obdobie, za ktoré ich požaduje). Keďže v súdom stanovenej lehote nedošlo k odstráneniu nedostatkov návrhu, okresný súd výzvou z 19. októbra 2016 opäť požiadal súdneho exekútora o jeho doplnenie. Dňa 3. novembra 2016 oprávnený doručil okresnému súdu „opravný“ návrh na vykonanie exekúcie, v ktorom už nepožadoval vymôcť zákonný úrok z omeškania, ale dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 0,5 % za každý deň omeškania, pričom len odkázal na príslušné ustanovenie notárskej zápisnice bez uvedenia obdobia, za aké zmluvnú pokutu požaduje.

Okresný súd preto naďalej považoval návrh v tejto časti za neurčitý. Dňa 14. septembra 2018 bol okresnému súdu doručený návrh súdneho exekútora na zastavenie exekúcie voči povinnej v 3. rade z dôvodu, že na jej majetok bol vyhlásený konkurz. Okresný súd uznesením z 18. októbra 2018 rozhodol tak, že žiadosť o udelenie poverenia v časti úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty a voči povinnej v 2. rade zamietol. Súčasne zamietol návrh na zastavenie exekúcie voči povinnej v 3. rade, keďže zo zistení okresného súdu vyplynulo, že konkurz bol vyhlásený na majetok povinnej v 2. rade. Okresný súd vo zvyšnej časti žiadosti vyhovel a vydal poverenie na vykonanie exekúcie.

14. Z uvedeného vyplýva, že napadnuté exekučné konanie trvalo ku dňu podania ústavnej sťažnosti dva roky, pričom okresný súd o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia rozhodol po 28 mesiacoch. Treba však uviesť, že k predĺženiu konania prispel aj samotný sťažovateľ podaním nekvalifikovaného návrhu (v časti príslušenstva vymáhanej pohľadávky), ktorého nedostatky okresný súd odstraňoval výzvou na doplnenie návrhu. Sťažovateľ na uvedenú výzvu okresného súdu reagoval až po vyše troch mesiacoch, nedostatky návrhu však napriek tomu neodstránil, pričom tento v časti príslušenstva zostal naďalej neurčitým. V tejto súvislosti už ústavný súd konštatoval, že požiadavka na konanie bez zbytočných prietáhov v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako na prejednanie záležitosti v primeranej lehote v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru môže mať svoju plnú relevanciu len pri takom návrhu na začatie konania, ktorý spĺňa všetky zákonom predpísané obsahové a formálne náležitosti (m. m. II. ÚS 10/01, I. ÚS 41/02).

15. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že hoci doterajší postup okresného súdu v napadnutom konaní nebol celkom bez prietáhov, ich intenzita s prihliadnutím na všetky okolnosti konania okresného súdu, ako aj na čiastočný podiel sťažovateľa na predĺžení konania nedosiahla podľa názoru ústavného súdu taký stupeň závažnosti, ktorý by mohol jednoznačne viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

16. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že nečinnosťou okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd uvádza, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť, plynulosť a efektívnosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, pokiaľ namietané porušenie tohto základného práva nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07). Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu sťažnosti a svojich zistení, konštatuje, že v danom prípade nedostatky v postupe okresného súdu v napadnutom konaní nedosahujú takú intenzitu, že by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti, a teda aj o vyslovení porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

17. Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľa, že v dôsledku nekonania okresného súdu došlo k zmareniu vymožitelnosti jeho pohľadávky, konštatuje, že predovšetkým sťažovateľ ako veriteľ nehájil dostatočne svoje práva v súvislosti s nesplnením záväzku povinných vyplývajúceho z notárskej zápisnice, ktorá je exekučným titulom v napadnutom konaní. Z jej obsahu totiž vyplýva záväzok povinných vrátiť dlžnú sumu najneskôr do 1. mája 2012, sťažovateľ sa však obrátil na súdneho exekútora s návrhom na vykonanie exekúcie až 3. júna 2016, teda až po štyroch rokoch od konečnej splatnosti záväzku. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“ (zákony sú písané pre tých, ktorí sa starajú o svoje práva), ktorá zdôrazňuje aj vlastné pričinenie na ochranu svojich práv vyžadujúc, aby aj sťažovateľ sledoval svoje subjektívne práva a robil také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozovaniu a poškodzovaniu.

18. Keďže sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto návrhoch sťažovateľa už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. novembra 2018